

podati stížnost. Avšak zájmy odpůrce stěžovatele jsou chráněny tím, že, hájí-li rekursní soud jiné právní stanovisko, než první soud, vztahuje se jeho přezkumná činnost na všechny pro rozhodnutí důležité sporné body a může proto žalobce, napadaje změňující usnesení soudu rekursního, vytýkati v dovolacím rekursu, že se rekursní soud, vyřizuje rekurs žalované strany, neobíral všemi jeho právními důvody; právem tak činí strana žalující v tomto případě, namítajíc, že, kdyby rekursní soud nebyl to opomenul, musil by dospěti k jinému rozhodnutí. Jest tedy na dovolacím soudu, by přezkoumal oprávněnost této námítky. Stěžovatelce jest přisvědčiti, pokud uplatňuje sudiště podle § 88 první odstavec j. n. Není sporno, že žalovaný podepsal objednávací list, obsahující doložku »Splatno a žalovatelnost v M.«. Podpis objednávacího listu žalovaným znamená souhlas s jeho celým obsahem a není třeba zvláštního upozornění na doložku, ani zvláštního ústního ujednání. Že žalovaný nečetl celý objednávací list, nýbrž jen to, co v něm bylo napsáno o objednatelce, nevadí podle zásady § 886 obč. zák., to tím spíše, ano jde o obchodníka. Objednávacím listem je tedy prokázána úmluva stran, že smlouva má býti splněna v M. Proto jest založeno sudiště podle § 88 první odstavec a 50 j. n. a netřeba se zabývatí otázkou, zda jest odůvodněno i podle § 87 a) j. n. a zda tu jde o prodej na pevný účet, či o dodání zboží do komise, jak se domnívá rekursní soud.

Čís. 8915.

Článkem XLIII uv. zák. k c. ř. s. není straně zabráněno, by se nedomáhala na odpůrci předložení společné listiny ve sporu již zahájeném.

Žádá-li majitel domu na nájemníku poměrnou náhradu nákladu na opravu domu, jest mu povinen předložiti listiny (účty) o výši nákladu. Listiny, jimiž bylo majiteli domu vyměřeno vodné a dávka z nájemného, jsou společnými (§ 304 c. ř. s.) majiteli domu a nájemníkům.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1929, Rv II 590/28.)

Žalobci domáhali se na žalovaném vrácení toho, co mu zaplatili na nájemném více, než byli povinni podle zákona na ochranu nájemníků. Žalobci udávali, že žalovaný žádal za opravy, vodné, dávky nájemného více než byl podle zákona oprávněn a vedli důkaz o výši pohledávky listinami, jež se nacházely v rukou žalovaného. **Procesní soud prvního stádu** žalobu zamítl, **odvolací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** První soud zamítl žalobní nárok proto, že žalobci sami připustili, že si nemohli opatřiti průvodní materiál, an žalovaný ve svých účtech neuvedl, kolik činí náklad na stavbu a opravu připadající na ně, že důkaz listinami žalované o tom není přípustný, že nejedná se o listiny, k jichž předložení byl odpůrce povinen, a že listiny obsahují pouze úhrnný peníz, nikoliv část, připadající na toho kterého nájemníka, jakož i že žalobci měli povinnost dáti si vypočítati vždy částky připadající na tyto vedlejší dávky, avšak tak neučinili a nemohou se nyní dovolávat listin. V odvolání napadli žalobci nesprávnost

tohoto názoru s poukazem k tomu, že po předložení navržených důkazů bylo by snadným zjistiti, kolik percentuelně z celkové sumy připadá na ně a že aby tuto neznámou výši vedlejších poplatků znali a svůj nárok až na poslední haléř mohli správně precisovati, nabídly důkaz. Odvolání přehlíží účel provádění důkazů, jenž podle § 266 c. ř. s. spočívá v tom, že strana jest povinna dokázati tvrzené skutečnosti, které odpůrce nepřipustil. Bylo tedy věcí žalobců, by uvedli, kolik vedlejší poplatky činí, nikoliv však, že jim výše jejich jest neznáma. Měli-li za to, že teprve z listin, které podle jejich názoru jsou společnými, mohli onu výši seznati, měli možnost podle čl. XLIII zákona ze dne 1. srpna 1895, čís. 112 ř. zák. si je opatřiti a z nich, čeho třeba k opodstatnění nároku, si zjednati. Neří tedy třeba zabývati se tím, zda účty, jimiž vedli důkaz, byly společné a zda žalovaný byl povinen k jich vydání.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud má za to, že se mu netřeba zabývati otázkou, zda účty, jimiž žalobci vedli důkaz, byly oběma stranám společné a zda byl žalovaný povinen je vydati, ježto prý žalobci měli možnost opatřiti si listiny, o nichž tvrdí, že jsou společné, zvláštní žalobou podle čl. XLIII. zák. ze dne 1. srpna 1895, č. 112 ř. zák. Neprávem. Tento článek uvoz. zák. k c. ř. s. poskytuje sice straně možnost domáhati se mimo zahájený již spor předložení společné listiny zvláštní žalobou, tím však stranu nezbavuje práva žádati na odpůrci její předložení ve sporu již zahájeném, naopak § 304 c. ř. s. stanoví, že předložení společné listiny nesmí odpůrcem nikdy býti ve sporu odepřeno (§ 305 c. ř. s. úsudkem z opaku.) Má tedy strana podle své vůle tu i onu možnost a nelze ji proto nutiti, by důkaz, kterého se může snadno domoci v zahájeném sporu pouhým návrhem, prováděla zvláštním sporem, a tím působila sobě i odpůrci zbytečné útraty. Ustanovením § 304 c. ř. s. učiněn byl právě v tom směru pokrok proti stavu dřívějšímu podle §§ 176—178 soud. řádu Josefského. Odvolací soud má za to, že není odvolací důvod kusosti řízení po zákonu proveden, ani prý žalobci nemohou ani v odvolání uvéstí výši vedlejších poplatků na ně připadajících, o kterých nebyly provedeny důkazy jimi navrhované. Odvolací soud však přehlédl, že žalobci již v odst. V. žaloby tvrdili, že vedlejší poplatky činily nejvýše 68 Kč z krámu i bytu a z pouhého krámu 34 Kč a nabídli o tom důkaz listinami, jež má žalovaný v rukách. V odst. VIII. přípravného spisu navrhli žalobci důkaz o výši vedlejších poplatků: účtem pokrývače Rudolfa L-a o výši výloh spojených s opravou střechy, dále ostatními účty, v rukách žalovaného se nacházejícími, o výši vodného, osvětlení, poplatku za čištění žump a poplatku nájemního, po případě příslušným dotazem u obecního úřadu města Z. neb u berní správy, po případě důkaz výslechem stran. První soud důkazy ty nepřipustil, ježto prý nejde o listiny společné ani o listiny, k jichž předložení jest odpůrce povinen, a, protože prý listiny vykazují jen úhrnný náklad na tu kterou práci, nikoli poměrnou část, která připadá na toho

kterého nájemníka. Důvody ty nelze sdíleti. Podle § 304 první odstavec c. ř. s. nesmí odpůrce strany vedoucí důkaz odepřítí předložení listin: 1. na něž sám poukázal k důkazu ve sporu, 2. jejichž obsah jest pro obě strany společným, na př. listiny, která je zřízena v zájmu osob, o něž jde aneb jest v ní osvědčen jejich vzájemný poměr. Předložení jiných listin nesmí rovněž odepřítí, leda, že by měl důvody uvedené v § 305 c. ř. s., jichž tu však není. Žádá-li majitel domu na nájemníkovi poměrnou náhradu nákladu na opravu domu, jest povinen nájemníkovi předložiti listiny (účty) o výši tohoto nákladu, by si mohl nájemník vypočísti, zda část nákladu na něm požadovaná jest úměrnou výši jeho nájemného. V tom směru poukázal sám žalovaný na své zápisky jako na důkaz o větší spotřebě vody žalobců, o jich spotřebě elektrického světla, o nákladu na vyvážení smetí a na opravu domu. Bylo proto důkaz ten připustiti. Pokud však žalobci vedli důkaz o správnosti svého výpočtu vedlejších poplatků listinami v rukou žalovaného se nalézajícími, byl procesní soud, pokud žalovaný neuvedl některý z důvodů § 305 c. ř. s., povinen důkaz ten připustiti a dáti žalovanému příkaz k předložení těchto listin (§ 303 c. ř. s.), ovšem pokud jsou zde podmínky § 303 c. ř. s. Podle § 8 I. dodatku k § 28 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 329 sb. z. a n. v nařízení vlády ze dne 27. dubna 1922, čís. 143 sb. z. a n. jest majitel domu povinen o vyměření vodného vyrozuměti nejdéle do tří dnů ode dne, co obdržel výměr, všechny osoby vodným povinné a, že se tak stalo, dáti si stvrditi jich podpisem, jinak jest práv z náhrady škody jim případně vzešlé. Totéž platí podle § 7 IV. dodatku k § 38 téhož zákona ohledně dávky z nájemného. Z těchto předpisů vidno, že jsou tyto listiny, jež se doručují jen majiteli domu, společnými i majiteli i jeho nájemníkům, povinným k placení vodného a dávky z nájemného, dotýkající se i jejich zájmů. Ovšem listiny tyto vykazují předpis dávky vždy pro celý dům, ale znalost jich obsahu umožňuje nájemníku, by si vypočetl, kolik naň z dávky té připadá podle poměru jeho nájemného k celkové výši nájemného placeného z celého domu způsobem, vytčeným v § 12 (6) zák. na ochr. náj. čís. 130/1922 sb. z. a n. Kdyby nicméně listiny ty od odpůrce nebylo lze dostati, mohli žalobci navrhnouti i důkaz dotazem na příslušný úřad obecní neb státní, pakli žalobcům vydání příslušného vysvědčení úřadem bylo odepřeno (§ 301 c. ř. s.). Posoudil tedy již první soud případ právnický mylně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), upřev listinám těm jednak povahu listin společných a uznáv bez bližšího odůvodnění, že žalovaný není povinen je předložiti. Ježto důkazy ty nižší soudy nepřipustily, zavinily, že řízení zůstalo kusým a neúplným (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 8916.

Zákon ze dne 25. července 1871, čís. 96 ř. zák. o upravovacím řízení.

Odpor podaný ve smyslu § 14 zákona následkem druhého ediktu, může se týkati jen t. zv. »starých břemen«, nikoliv vlastnického práva k pozemku.